

Predmet C-412/21

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

6. srpnja 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Tribunalul Satu Mare (Rumunjska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

9. lipnja 2021.

Tužitelj:

Dual Prod SRL

Tuženik:

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca - Comisia regională pentru autorizarea operatorilor de produse supuse accizelor armonizate

Predmet glavnog postupka

Upravna tužba koju je tužitelj, društvo Dual Prod SRL podnio pred Tribunalulom Satu Mare (Viši sud u Satu Mareu, Rumunjska) protiv Direcție Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca – Comisia régională pentru autorizarea operatorilor de produse supuse accizelor harmonizate (Regionalna glavna uprava za javne financije u Cluju-Napoca – Regionalna komisija za izdavanje odobrenja gospodarskim subjektima koji se bave proizvodima na koje se primjenjuju uskladene trošarine), tuženika, kojom se zahtijeva poništenje određenih odluka kojima je obustavljeno tužiteljevo odobrenje za ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta do donošenja pravomoćne odluke u kaznenom postupku koji se odnosi na njega.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

U skladu s člankom 267. UFEU-a, traži se tumačenje članka 48. stavka 1. i članka 50. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u dalnjem tekstu: „Povelja”), kao i članka 16. stavak 1. Direktive 2008/118.

Prethodna pitanja

1. Mogu li se odredbe članka 48. stavka 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, koje se odnose na načelo pretpostavke nedužnosti, u vezi s člankom 16. stavkom 1. Direktive 2008/118/EZ, tumačiti na način da im se protivi pravna situacija poput one o kojoj je riječ u ovom slučaju, u kojoj se upravna mјera kojom se obustavlja odobrenje za obavljanje djelatnosti proizvodnje alkohola može izreći na temelju obične pretpostavke koja je predmet istrage u kaznenom postupku koji je u tijeku, a da nije donesena pravomoćna osuđujuća presuda u kaznenom postupku?
2. Treba li odredbe članka 50. Povelje Europske unije o temeljnim pravima koje se odnose na načelo *ne bis in idem*, u vezi s člankom 16. stavkom 1. Direktive 2008/118/EZ, tumačiti na način da im se protivi pravna situacija poput one o kojoj je riječ u ovom slučaju, koja podrazumijeva da se dvije sankcije iste naravi koje se razlikuju samo [s obzirom na trajanje sankcija] izriču istoj osobi zbog istih djela (obustava odobrenja za obavljanje djelatnosti proizvodnje alkohola)?

Navedene odredbe prava Unije

Članak 48. stavak 1. i članak 50. Povelje.

Direktiva Vijeća 2008/118/EZ od 16. prosinca 2008. o općim aranžmanima za trošarine i o stavljanju izvan snage Direktive 92/12/EEZ, članak 16. stavak 1.

Direktiva Vijeća 92/83/EEZ od 19. listopada 1992. o usklađivanju struktura trošarina na alkohol i alkoholna pića

Navedene nacionalne odredbe

Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (Zakon br. 227/2015 kojim se uspostavlja Porezni zakonik)

članak 369. stavak 3. točke (b) i (c), kojim se predviđa da se odobrenje za trošarsko skladište obustavlja za razdoblje od 1 do 12 mjeseci u slučaju utvrđenja počinjenja određenih kaznenih djela iz članka 452. stavka 1. točke (i) i u očekivanju konačnog ishoda kaznenog postupka, ako je kazneni progon pokrenut zbog kaznenih djela iz članka 364. stavka 1. točke (d);

članak 364. stavak 1. točka (d), koji predviđa da se odobrenje za skladište ne izdaje ako je podnositelj zahtjeva pravomoćno osuđen za kaznena djela previđena, među ostalim, Codulom fiscalom (Porezni zakonik);

članak 452. stavak 1. točke (h) i (i), kojim se predviđa da predstavlja kazneno djelo bilo čije držanje van trošarinskog skladišta ili prodaja na rumunjskom državnom području trošarinskih proizvoda za koje je predviđena obveza označavanja, a koji su neoznačeni ili nepravilno označeni u količinama koje prelaze pragove koji su izričito predviđeni Codulom fiscalom (Porezni zakonik) i, osim toga, uporaba mobilnih cjevovoda, elastičnih cijevi ili drugih sličnih cjevovoda, uporaba nekalibriranih spremnika, kao i postavljanje ispred brojila kanala ili slavina putem kojih se mogu izvući količine alkohola ili destilata koje brojač ne mjeri.

Kratki prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 Tužitelj je ovlašten poslovati u sektoru proizvodnje alkohola i alkoholnih pića te je stoga obuhvaćen područjem primjene direktiva 2008/118 i 92/83.
- 2 Na zahtjev tijela carinskog nadzora, policijska tijela provela su 1. kolovoza 2008. istragu nad njim.
- 3 Tijekom zajedničke istrage koju su provela ta tijela utvrđeno je da je tužitelj ugradio cijev pomoću koje je alkohol bio preusmjeren u posudu koja se nalazi na rubu ograda koja okružuje trošarinsko skladište. Nakon te istrage, protiv društva Dual Prod SRL pokrenuta su dva paralelna postupka koji se isključivo odnose na činjenice a da pritom nije podignuta nikakva optužnica u odnosu na moguće počinitelje.
- 4 Kazneni postupak odnosio se na tekst dviju optužbi, odnosno na postavljanja cijevi u proizvodni pogon i posjedovanje količine od 40 litara ili više etilnog alkohola izvan trošarinskog skladišta, što, prema mišljenju policijskih tijela, predstavlja kaznena djela iz članka 452. Codula fiscala (Porezni zakonik).
- 5 Sutradan su se carinska tijela vratila u sjedište društva te su ga zapečatila zbog povrede posebnog sustava trošarinskih proizvoda. Tom prilikom nije došlo do obustave odobrenja za ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta. Međutim, iako je upravljanje društvom u administrativnom smislu teoretski bilo moguće, pečaćenje je sprječavalo odvijanje bilo kakvih djelatnosti.
- 6 Curtea de Apel Oradea – Secția de contencios administrativ (Žalbeni sud u Oradei – Odjel za upravne sporove) utvrdio je nezakonitost pečaćenja smatrajući da ono, s obzirom na to da još nije donesena pravomoćna sudska odluka, predstavlja povredu prepostavke nedužnosti.
- 7 Carinska tijela 5. rujna 2018. službeno su obustavila tužiteljevo odobrenje za ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta na razdoblje od 12 mjeseci, smatrajući

da je postojanje indicija o kaznenim djelima bilo dovoljno za primjenu te upravne sankcije.

- 8 Nakon tužbe koju je tužitelj podnio protiv te odluke, Curtea de Apel Oradea (Žalbeni sud u Oradei) smanjio je sankciju s 12 na 8 mjeseci smatrajući primjenu najvišeg iznosa sankcije neproporcionalnom. Tužitelj je u potpunosti izvršio sankciju obustave na 8 mjeseci.
- 9 S obzirom na to da je tužitelj 21. listopada 2020., u okviru kaznenog postupka, dobio svojstvo optuženika, carinska tijela su 19. studenoga 2020. ponovno izrekla istu upravnu sankciju za ista djela, obustavljujući na neodređeno vrijeme, do pravomočnog okončanja kaznenog postupka, tužiteljevo odobrenje za ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta.
- 10 Pozivajući se na povredu načela prepostavke nedužnosti i načela *ne bis in idem*, tužitelj osporava tu novu obustavu pred sudom koji je uputio zahtjev, Tribunalom Satu Mare (Viši sud u Satu Mareu, Rumunjska), koji je odlučio uputiti Sudu prethodna pitanja.

Glavni argumenti stranaka glavnog postupka

- 11 Tužitelj tvrdi da, iako Direktiva 92/83 ne sadržava odredbe o aspektima koji se odnose na odobrenje, mjere koje u tom području poduzimaju države članice moraju ostati proporcionalne kada su namijenjene sprječavanju utaje.
- 12 U ovom slučaju, dva pitanja, koja se temelje, s jedne strane, na povredi načela *ne bis in idem* jer su u ovom slučaju za ista djela primijenjene dvije sankcije iste naravi i, s druge strane, na proporcionalnosti izrečenih sankcija jer je izrečena sankcija, čak i prije okončanja kaznenog postupka, zbog njezinih posljedica, odnosno sprječavanja društva tužitelja da izvršava bilo kakve radnje, sankcija koju se može kvalificirati kao kaznenu.

Kratki pregled obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 13 Sud koji je uputio zahtjev ističe da se u ovom slučaju postavljaju dva pitanja, od kojih se prvo odnosi na činjenicu da se djelatnost poreznog obveznika može obustaviti za neodređeno razdoblje samo zato što postoje indiciji da je počinio kazneno djelo a da pritom nije donesena nikakva pravomočna sudska odluka, a drugo se odnosi na moguću povredu načela *ne bis in idem* zbog toga što su za ista djela primijenjene dvije sankcije iste naravi u okviru poreznog postupka samo zato što je kazneni postupak došao u određenu fazu.
- 14 Prema njegovu mišljenju, do trenutka kada nacionalni sud doneše pravomočnu odluku o odgovornosti društva Dual Prod SRL za djela koja mu se stavljuju na teret, potonje se treba smatrati nedužnim. Međutim, iz odluke nacionalnih tijela proizlazi da se društvo tužitelj smatra odgovornim.

- 15 Osim toga, posljedice navedene odluke u odnosu na poreznog obveznika koji posluje u trošarinskom sektoru mnogo su štetnije jer on ne može obavljati nikakvu djelatnost, što je protivno članku 48. Povelje.
- 16 Što se tiče povrede načela *ne bis in idem*, sud koji je uputio zahtjev ističe da su u ovom slučaju dvije obustave odobrenja trošarinskog skladišta iste naravi i da su nastale u vezi s istim djelima. Međutim, u presudi od 26. veljače 2013., Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, Sud je prihvatio kombiniranje poreznih sankcija i kaznenih sankcija, ali samo u slučaju u kojem porezna sankcija nema oblik sankcije kaznene naravi.
- 17 Taj sud smatra da je, s obzirom na to da su sankcije obustave odobrenja trošarinskog skladišta usko povezane s kaznenim postupkom, tumačenje načela *ne bis in idem* nužno u pogledu primjene iste vrste sankcija iste naravi za ista djela.

RADNI DOKUMENT